

Tisková zpráva

Lucemburk 6. června 2019

EU potřebuje více větrné a sluneční energie, aby splnila cíle pro energii z obnovitelných zdrojů, upozorňují auditoři

Podle nové zprávy Evropského účetního dvora musí EU učinit významné kroky, aby se vyrábělo více elektřiny z větrné a sluneční energie a aby splnila své cíle v oblasti obnovitelných zdrojů. I když větrná i sluneční energie zaznamenaly od roku 2005 výrazný růst, od roku 2014 se tempo zpomaluje, uvádějí auditoři. Komise by měla na členské státy naléhat, aby podporovaly další zavádění obnovitelných zdrojů — organizováním aukcí na další kapacitu pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, podporou zapojení občanů a zlepšováním podmínek pro instalaci. Auditoři současně varují, že polovina členských států bude mít značné obtíže splnit své cíle v oblasti obnovitelných zdrojů do roku 2020.

EU usiluje o to, aby se do konce roku 2020 pětina její energie využívané při výrobě elektřiny, při vytápění a chlazení a v dopravě vyráběla z obnovitelných zdrojů. Od roku 2005 do roku 2017 se výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů v EU zdvojnásobila z 15 % na téměř 31 %. Větrná energie a sluneční fotovoltaická energie představují největší podíl na obnovitelné elektrické energii a díky klesajícím nákladům jsou stále konkurenceschopnější alternativou ke spalování fosilních paliv.

Auditoři posuzovali pokrok EU a členských států při dosahování cílů pro energii z obnovitelných zdrojů. Navštívili Německo, Řecko, Španělsko a Polsko, kde zkoumali, zda byla finanční podpora pro výrobu elektřiny z větrné a sluneční fotovoltaické energie účinná.

Auditoři zjistili, že dotace v původních programech podpory byly v řadě případů přílišné, což vedlo k vyšším cenám elektrické energie nebo vyšším schodkům státního rozpočtu. Po roce 2014, když členské státy nakonec podporu omezily, aby snížily zatížení spotřebitelů a národních rozpočtů, byla důvěra investorů oslabena a růst trhu se zpomalil.

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí

T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

„Členské státy vytvořily pobídky pro investice do větrné a sluneční energie, avšak způsob, jakým omezily podporu, odradil investory a zpomalil zavádění nových zařízení,“ uvedl člen Evropského účetního dvora odpovědný za zprávu George Pufan. „Zpomalení při přechodu na elektřinu z obnovitelných zdrojů znamená, že není jisté, zda bude cíl EU na rok 2020 splněn.“

Podle auditorů má pro zvýšení investic zásadní význam organizování aukcí, na nichž se přiděluje další kapacita pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů a určuje nabídková cena, a podpora účasti občanů na tzv. zelené ekonomice. Rovněž je třeba dále zlepšovat podmínky pro účast na trhu s obnovitelnými zdroji energie, včetně odstranění omezujících předpisů pro územní plánování, zdoluhavých administrativních postupů a nedostatků v přenosové a distribuční soustavě.

Auditoři také zjistili, že polovina členských států se již na konci roku 2017 blížila splnění svých národních cílů v oblasti obnovitelných zdrojů na rok 2020, ale upozorňují, že zbylá polovina bude muset vyvinout další úsilí, pokud má svých cílů na rok 2020 dosáhnout. Auditoři vyjadřují obavy, zda snahy zemí, které jsou v oblasti obnovitelných zdrojů energie vysoce výkonné, budou stačit k vyrovnání výsledků zemí, které svého cíle v oblasti obnovitelných zdrojů energie nedosáhly, a tedy ke splnění celkového cíle EU.

Současné předpisy nezajišťují včasné vykazování pokroku v oblasti obnovitelných zdrojů a Komise není oprávněna zabývat se pomalejším rozvojem v jednotlivých členských státech, uvádějí auditoři. Poukazují na cíl EU v oblasti obnovitelných zdrojů na rok 2030, který je stanoven na minimálně 32 %, a konstatují, že při neexistenci závazných národních cílů může být obtížné jej splnit. Dále upozorňují, že kromě financování z EU, na něž se zpráva zaměřuje, bude dosažení tohoto cíle vyžadovat také významný objem národního veřejného a soukromého financování.

Aby se situace zlepšila, auditoři předkládají tato doporučení:

- o zaměřit se na odstranění nedostatků, které brání dosažení cílů do roku 2020,
- o zjednodušit postupy a zlepšit včasnost statistických údajů,
- o plánovat dostatek aukcí a podporovat investice do infrastruktury sítí,
- o zajistit lepší monitorování.

Poznámky pro redaktory

V letech 2005 až 2017 vzrostla v EU výroba elektřiny z větrné energie o 400 % a ze sluneční energie o 8 000 %. V letech 2007 až 2020 poskytla EU z Evropského fondu pro regionální rozvoj a z Fondu soudržnosti na projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie asi 8,8 miliardy EUR, včetně asi 972 milionů EUR na investice do větrné energie a 2,9 miliardy EUR do sluneční energie. Programy podpory obecně nabízely garantované výkupní ceny, příplatky nebo dodatečný příjem prostřednictvím obchodovatelných certifikátů. Na období 2021–2027 navrhuje Komise asi 71,8 miliardy EUR na operace na podporu klimatických cílů, včetně podpory elektrické energie z obnovitelných zdrojů.

EU stanovila národní cíle pro kombinovanou spotřebu energie pro účely výroby elektřiny, vytápění a chlazení a dopravy na rok 2020. Komise může proti členským státům podniknout

právní kroky, pokud tyto cíle nesplní. Členské státy mohly v oblasti obnovitelných zdrojů energie stanovit vlastní, ambicióznější cíle. Pokud jde o cíle do roku 2030, od národních cílů se upustilo a byl stanoven cíl pro celou EU.

EÚD předkládá své zvláštní zprávy Evropskému parlamentu a Radě EU a také dalším subjektům, které o to mají zájem, jako jsou národní parlamenty, subjekty působící v příslušném odvětví a zástupci občanské společnosti.

Zvláštní zpráva č. 8/2019 „Větrná a sluneční energie pro výrobu elektřiny: splnění cílů EU vyžaduje přijetí významných opatření“ je k dispozici na internetové stránce Evropského účetního dvora (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU.